

Jose txo Ezkurra eta Endika Barrenetxea

“ERREMONTETIK EZIN ZAITEZKE BIZI”

Gazteak dira, baina ez berriak. Jose txo Ezkurra (Doneztebe, 1992) eta Endika Barrenetxea (Hernani, 1990) erremontistek urte batzuk daramatzate goi mailan, eta ongi ezagutzen dituzte kirol honek azken urteotan pairatutako gorabeherak, erremonta hiltzorian utzi zuen krisitik hasi eta jokoarekiko maitasunak ekarritako berpizkunderaino. Binakako Txapelketa bete-betean harrapatu ditugu, Hernaniko Galarreta frontoian. Ionekin ari da Ezkurra II.a, Seguiolarekin Barrenetxea IV.a.

Jon Ander De la Hoz

@delarregi

ARGAZKIAK: DANI BLANCO

Zer moduzko hasiera eman diozue txapelketari?

Ezkurra: Nahiko parekatua dago ligaxka. Lehenetik azkenera lau puntu-ko aldea dago, partida batekoa, alegia. [Ezkurrak eta Ionek jada lortu dute semifinalerara pasatzea]

Barrenetxea: Hasiera onena eman diogun bikotea gara, Koteto Ezkurra eta Etxeberria III.ekin batera. Ezin gara kexatu, baina matematikoki ziurtatu nahi dugu finalerdietarako txartela.

30 lagun zabilzate goi mailan. Osasuntsu al dago erremontea?

Ezkurra: Bi txapelketa nagusienetan jende gehiago animatzen da ikustera, batez ere finalerdi eta finaleran. Ostegunetan jende gehiago gerturatzen da, larunbatetan esku pilota, futbola eta beste kirolek osatutako eskaintza handiagoa dagoelako. Guk ezin dugu kirol horiekin lehiatu.

Barrenetxea: Kirolarioi dagokigunez, jende dezente dago, baina egutegia nola hala betetzera iristen gara, beste urteetan baino partida gehiago jokatzeak erakusten duenez. Hori bai, argi dago jende gehiago egoteak patxada handia-

goa emango ligukeela. Batzuetan gertatu izan zaigu erremontistak aldi berean lesionatuta egotea, eta halakoetan gainontzeko pilotariek estuan aritzera behartzen ditu.

Erremontea egoera kritikoa bizi izan zuen duela urte gutxi.

Ezkurra: Ni oraindik debutatu gabe nengoen, baina egia da erremontea *impasse* moduko batean egon zela duela urte gutxi; aurrera jarraitu edo bertan geratu. Oriamendi 2010 enpresak esfortzua egin zuen, proiektu berri bat sortuz, eta ilusioarekin eman zaio buelta. Gainera, Nafarroako Gobernuaren fundazioarekin batera eman da erremontea zabaltzeko zenbait pauso: Zaragozan jokatu dugu duela ez asko. Horrekin pixkanaka jende berria erakarri nahi da.

Barrenetxea: Guk Oriamendi 2010 flotagailu moduan hartu genuen. Ikusi genuen aurreko enpresak itxi zuenean erremontearen itsasontzia hondoratzen ari zela; ura leporaino genuen, eta helduleku gabe geratu ginen. Oriamendi 2010 izan zen une hartan hau biziberritzeko pausoa eman zuen bakarra. Gero, hilabete amaierara iristeko arazoak zeudela-eta, bide berriak eskaini zizkigun enpresak. Haietatik bat aukeratu genuen; kooperatiba gisa funtzionatzea. Hasieran kostatu da hori barneratzen, lehen hilabetea iritsi eta aurrekoaren

%60 kobratzean jendeak “nik aurrekoan adina lan egin eta gutxiago kobratu dut” esaten duelako. Jende batek ez du jakin bideratzen eta utzi egin du, egoera eramaten asmatu ez duelako. Orain, portzentajeak igotzen ari dira eta datozen hiru urteak hobeagoak izatea aurreikusten dugu.

Zer egin behar da jendea erakartzeko?

Barrenetxea: Lehenengo eta behin, etxekoetatik hasi, lagunak eta beste erakarriz. Ahoz aho, txapelketaren inguruko berriak eman. Horrez gain, sare sozialen, telebistaren eta egunkarien laguntza ezinbestekoa da. Ondo deritzot Zaragozara joatea, baina han ez dugu kirolari asko batuko. Behintzat jakin dezatela hor gaudela.

Komunikabideetako oihartzunean al dago gakoa?

Barrenetxea: Bai, nire ustez hedabideak dira gehien lagundu dezaketanak. Esku pilotarekin konparatzea zaila da, baina hango emankizunekin alderatuta gureak duen kuotari dagokion dirua jasotzea ez legoke gaizki, eta berdin gainontzeko kirolekin ere: zesta punta, aizkora, sega eta beste. Ez dut uste hori betetzen denik, eta laguntza handia litzateke, dela egurrak erosteko edo beste gauzetarako. Baita kirol horien zabal-kunderako ere.

"Harrobia praktikarekin lantzen da" dio Josetxo Ezkurrak.

Ba al dago belaunaldien arteko transmisiorik?

Ezkurra: Bai, Nafarroako Gobernuaren Fundazioak jarri ditu zenbait eskola abian. Besteak beste, nire herrian, Donezteben, Atarrabian eta Agoitzen daude. Horrez gain, Galarretako eta Euskaleko eskolek ere ateratzen dute jendea; saiatzen ari dira, jende berria erakarri asmoz. Harrobia praktikarekin lantzen da, eta hori egiteko ordua da.

Barrenetxea: Eman da, bai. Gazte asko dago, eta zaharxeagoak gutxiago daude. Beteranoetan betiko hiru izarrak geratzen dira. Nafarroan lortu da, hamalau gazte berri sartu dira, eta hemen sei gazte ditugu 18-19 urte ingurukoak; horiei gorputza pixka bat gehiago egitea falta zaie. Erremontista gehiago egotea ez da jende faltagatik, ekonomiak ez duelako uzten baizik.

Harrobitik gorako saltoa nolako da?

Ezkurra: Orain ez dago duela hamar urteko mailarik. Nire kasuan, sumatu nuen saltoa. 2012an debutatu arren, aurreko urte eta erdian probak egiten ibili nintzen, baina esaten zidaten oraindik itxaron egin behar nuela, indar gutxi neukalako. Azkenean, 19 urterekin egin nuen debuta, baina kostatu zitzaidan. Eta jauzia eman eta gero ere, kostatu zitzaidan estelarretara igarotzea. Pixkanaka lortu dut goian finkatzea.

Barrenetxea: Esan bezala, belaunaldi aldaketa eman da. Nik 26 urte ditut, eta duela bizpahiru urte erremontisten erdia ni baino zaharragoa zen, eta orain alderantziz da. Intendentek lan handia egiten ari dira aurten guztia egokitzeko, eta ondo ari direla uste dut.

Nola bizi da goi mailako erremontista bat?

Ezkurra: Duela zortzi bat urte, krisiarekin, diru-laguntzak murriztu egin ziren. Orain dirua irabazten den arren, zaila da hortik bizitzea: batzuk lanean ari dira, besteak ikasten... apur bat kobratzen dugu, baina zaila da hortik bizitzea. Hala ere, sos batzuk kobratzen ditugu gustuko dugun kirola egiteagatik eta biak uztartzerik badugu, aurrera.

Ez al da inor erremontetik bizi?

Ezkurra: Urte horiek igaro ziren. Goi-koek irabazten dute dirua, baina ez bizitzeko lain, kasu gehienetan. Gainera, ez dakizu etorkizunak zer ekarriko duen eta prest egotea komeni da beti ere: mina hartzen duzula edo... badaezpada ona da beste zerbait izatea, eta gehienak horretan gabiltza.

"Koopetatiba gisa funtzionatzea erabaki genuen", kontatu digu Endika Barrenetxea.

Nola ematen da uztarketa?

Barrenetxea: Bi taldetxo daude, lehen-goak eta oraingoak. Lehendik daudenek 2009ra arte erremontea zuten diru-iturri nagusi. Hori aldatu egin da, eta horrela zebiltzan askok utzi egin dute egoera aldatu denean. Alderantziz gertatu da belaunaldi berriekin; ikasketekin uztartuta hasieran, lanean hasi eta erremontearrekin jarraitzeko saltoa naturalki eman dute, zaletasun handia dutenez. Urrizaren kontua bestelakoa da; hark betidanik uztartu izan ditu erremontea eta ingeniari-tza lanak.

Hori bai, egia da ez duzula zertan zortzi ordu sartu, bi nomina dituzulako eta lanaldi erdi batekin lotu dezakezu, baina erremontetik soilik ezin zaitezke bizi. Hemen dabilena zaletasunez ari da, eta txalogarria da, konpromiso maila handia erakusten ari direlako pilotariak. ■

46. BINAKAKO ERREMONTA TXAPELKETA

FINALA

ABENDUAREN 17

2016